Stredná priemyselná škola Jozefa Murgaša Hurbanova 423/6, 974 01, Banská Bystrica

Triedna sociálna sieť

Stredoškolská odborná činnosť

Č. odboru: 11 - Informatika

Banská Bystrica 2018 Riešitelia **Marián Lorinc** Ročník štúdia: **štvrtý** Stredná priemyselná škola Jozefa Murgaša Hurbanova 423/6, 974 01, Banská Bystrica

Triedna sociálna sieť

Stredoškolská odborná činnosť

Č. odboru: 11 - Informatika

Banská Bystrica 2018 Riešitelia **Marián Lorinc** Ročník štúdia: **štvrtý** Konzultant Ing. Ivan Koštiaľ

ČESTNÉ VYHLÁSENIE

Prehlasujem, že moja súťažná práca TRIEDNA SOCIÁLNA SIEŤ spĺňa kritérium súťažo
SOČ "podmienku originality práce".

Dátum: 9. 3. 2018	
Mesto: Banská Bystrica	

podpis autora

OBSAH

ZOZNAM OBRÁZKOV		6	
Ú	VOD		7
1	Proi	BLEMATIKA A PREHĽAD LITERATÚRY	8
	1.1 S	Spring – serverová časť, backend	8
	1.1.1	Anotácie	8
	1.1.2	Beany	8
		1.1.2.1 Definícia	8
		1.1.2.2 Kontrolér - @Controller	9
		1.1.2.3 Služba - @Service	9
		1.1.2.4 Repozitár - @Repository	9
		1.1.2.5 Komponent - @Component	10
	1.2 k	Klientska časť, frontend	10
	1.2.1	React - javascript	10
		1.2.1.1 Element, komponent a immutabilita objektu	10
2	CIEL	E PRÁCE	12
	2.1 S	Serverová časť	12
	2.2 k	Klientska časť	12
3	MET	ODIKA PRÁCE	14
	3.1 Ú	ývod do projektu	14
	3.2 V	√ýber databázy	14
	3.3 I	Doménový model	14
	3.3.1	Validácia dát	14
	3.4 k	Compilácia a kompilačné nástroje na strane frontendu	14

3.5	Spravovanie knižníc	
3.5.	Maven	
3.5.	2 ,,npm" – node package manager	
3.6	Výber renderovacej knižnice	
3.7	Implementácia dynamického renderovania	
3.7.	Dynamické načítavanie dát zo servera	
3.7.	Problémy dynamického načítavania	
	3.7.2.1 Problém stránkovania	
	3.7.2.2 Problém so skrolovaním	
3.7.	3 CRUD metódy	
	3.7.3.1 Kolízie21	
3.8	Vzhľad stránky a veľká zmena v organizovaní súborov21	
3.8.	Modifikácia Bootstrapu21	
3.8.	2 Reštrukturalizácia projektu	
3.8.	3 Štýl stránky	
3.8.4	Navigácia22	
3.9	Administrátorské rozhranie	
3.9.	Pravidlá	
3.9.	2 Rozhranie	
3.10	Prehliadač skupín	
3.10	.1 Dynamické načítavanie pomocou React Virtualized	
	3 10 1 1 Ohmedzenia 23	

		3.10.1.1.1 Pevne pride	elená dĺžka	23
		3.10.1.1.2 Dynamicky	pridelená dĺžka	23
	3.10.2	Meranie riadkov v liste		23
	3.11 RF	EST		25
	3.11.1	ResourceAssembler		25
	3.11.2	Objekty typu ResourceSupp	port	25
	3.11.3	Kontroléry		25
	3.11.4	Vlastná implementácia Pag	eable	26
	3.12 Be	zpečnosť		26
	3.13 Na	sadenie servera do produkcio	e	26
4	VÝSLI	CDKY A DISKUSIA		27
5	ZÁVEI	₹		28
6	ZHRN	UTIE		29
Z	OZNAM P	OUŽITEJ LITERATÚRY		30
Z	OZNAM P	RÍLOH		31
P	RÍLOHY			32

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok 1 Ukážka HATEOAS (Brisbin, a iní, 2018)	17
Obrázok 2 Popis stránkovania pri vymazaní elementu	18
Obrázok 3 Algoritmus pre výpočet stránkovania	19
Obrázok 4 Súčasná projektová štruktúra	21
Obrázok 5 Meranie výšky v GroupCarde	24
Obrázok 6 Metóda na prepočítavanie výšky v GroupBrowseri	25

Úvod

Úlohou práce je vybudovať REST API, ktoré bude možné použiť na prevádzkovanie stránok ako sú napríklad fóra, blogy a sociálne siete. Tento projekt sa presnejšie zameria na sociálnu sieť pre žiakov školy, ale stále si zachová všeobecnú podobu.

Vznik projektu podnietila absencia školskej sociálnej siete, ktorá by študentom umožnila komunikovať s ostatnými študentami, pozrieť si školský rozvrh a objednať si stravu. Výhodou oproti ostatným sociálnym sieťami by bola absolútna moc nad projektom a špecializácia. To by v praxi znamenalo, že by sa projekt mohol prispôsobovať podľa potrieb študentov, keďže užívateľská báza by tvorila len takúto skupinu.

Prvá iterácia projektu sa zamerala na základné princípy sociálnej siete. To znamená, že zatiaľ sú len sprístupnené prvky ako sú skupiny, prehliadač skupín a administrátorské rozhranie pre skupiny.

1 PROBLEMATIKA A PREHĽAD LITERATÚRY

Webové aplikácie sú v súčasnosti najrozšírenejšími aplikáciami na svete. Ich nesmiernou výhodou je ľahké používanie, aktualizovanie a žiadna inštalácia.

Vyvíjanie webových aplikácií sa delí na dve roviny. Jedna je serverová, ktorá má na starosti uchovávanie dát, autentifikáciu a spracovávanie požiadaviek klientov. Druhá na strane klienta sa zaoberá zobrazovaním obsahu v internetovom prehliadači a získavaním dát zo servera.

1.1 Spring – serverová časť, backend

Serverovú časť má na starosti framework Spring. Uľahčuje prácu na projekte, tak že programátori sa nemusia plne venovať veciam ako je autentifikácia, autorizácia, práca s databázou a s manažovaním služieb. Tento projekt presnejšie využíva Spring Boot, ktorý doplňuje Spring o dodatočnú automatickú konfiguráciu, čo urýchlilo vývoj softvéru.

1.1.1 Anotácie

Zastupujú v Jave rolu metadát. Metadáta sú informácie o jednotlivom Java prvku a neovplyvňujú program priamo. V Jave sa označujú pomocou znaku @ a menom, napríklad @Component. Používajú sa v aspektovo orientovanom programovaní a pomocou nich autor môže s nimi narábať za behu programu. (Oracle)

Aspektovo orientované programovanie sa používa v prípadoch, keď nepoznáme presnú štruktúru a nemôžeme použiť objektovo orientované riešenie.

1.1.2 Beany

1.1.2.1 Definícia

Bean je objekt, ktorý ma jediný konštruktor bez parametrov, obsahuje gettery a settery a má v sebe viaceré objekty, ktoré sú privátne. Beany musia spĺňať nasledujúce podmienky:

- 1. Introspekciu framework musí vedieť beany analyzovať
- Prispôsobivosť užívateľ môže prispôsobovať podobu beany pri používaní frameworku

- 3. Prepojiteľnosť s ostatnými beanmi
- 4. Perzistentnosť, beany sa musia dať uložiť do súboru, a preto musia implementovať rozhranie Serializable

(Sun Microsystems Inc., 1997)

Spring používa beany na vkladanie závislostí (*injection alebo autowire*) do našich objektov. Väčšinou sa jedná o beany repozitárov, služieb alebo komponentov.

1.1.2.2 Kontrolér - @Controller

Označuje triedu ako prvok, ktorý bude spracovávať požiadavky klienta na určitej webovej lokalite. Obsahuje metódy, ktoré sú označené anotáciou alebo neoznačené, ktoré sú pomocné. Označené metódy poslúchajú na určité požiadavky a následne vracajú odpoveď klientom. Kontroléry majú na starosti zoskupovanie dát zo služieb a repozitárov a ich odoslanie klientom. (Pivotal Software, Inc., 2018)

Metóda v kontroléry môže byť označená pomocou anotácie RequestMapping, GetMapping, DeleteMapping, PostMapping, PutMapping a PatchMapping. Každá zastupuje jednu http metódu a určuje na aké požiadavky bude metóda reagovať. RequestMapping slúži na všeobecné mapovanie (pomocou argumentu method), kde môžeme pomocou argumentu method zadať viacero parametrov. Pomocou argumentu value, môžeme určiť webovú lokalitu. Argument môže nadobúdať hodnotu stringu alebo poľa stringov. Stringy môžu byť platné regulárne výrazy alebo môžu obsahovať aj URL premenné. (Pivotal Software, Inc., 2018)

1.1.2.3 Služba - @Service

Slúži ako vrstva pre doménovú logiku alebo ako facade pattern (*protokol*). Facade slúži na zjednodušenie rozhrania komplexnejšieho API. V tejto práci využíva tento protokol PermissionService.java, ktorý obaľuje bean repozitára GroupMembership. Poskytuje metódy na overenie členstva a postavenie člena v skupine.

1.1.2.4 Repozitár - @Repository

Používa sa pri objektoch, ktoré pristupujú k databáze a potrebujú špeciálne spracovávať databázové a iné programové chyby. (Johnson, a iní)

1.1.2.5 Komponent - @Component

Nakoniec je tu najvšeobecnejšia anotácia @Component. Každá, doteraz spomenutá anotácia je komponent. Líšia sa svojou špecializáciou, pričom komponent je najvšeobecnejší. Hoci anotácie je možné zameniť, v budúcnosti to tak byť nemusí. (Pivotal Software, Inc., 2018)

Používa sa, keď nemôžeme objekt označiť ako predchádzajúce anotácie. Napríklad objekt, ktorý konvertuje zložený primárny kľúč na string alebo jeho reprezentujúci objekt by sme označili ako komponent. Nie je to služba, lebo nesimuluje logiku medzi objektami. Nie je to ani kontrolér, lebo nereprezentuje dáta užívateľovi a repozitár v žiadnom prípade.

1.2 Klientska časť, frontend

Klientska rovina sa delí na kaskádovité štýly a Javascript (*ECMAscript*). Jednotlivé prvky si detailnejšie rozoberieme v metodike práce, ale ešte predtým je potrebné spomenúť pojmy, ktoré sa týkajú programovania v Javascripte.

1.2.1 React - javascript

Najhlavnejšou použitou technológiou v projekte je React. React je knižnica vyvíjaná Facebookom, ktorá je zameraná na renderovanie html komponentov. Na vytváranie komponentov sa používa JSX, čo je dodatok Javascriptu, a preto tento projekt používa transpiler Babel. React sa nemusí používať s JSX, ale syntax JSX je skoro totožný html, na rozdiel od čisto javascriptového spôsobu. (Facebook Inc.)

1.2.1.1 Element, komponent a immutabilita objektu

Element je najmenší prvokom v Reacte, často mýlený s komponentom. Element je immutabilný objekt, čo znamená, že element sa za behu programu už nezmení. Dalo by sa to prirovnať k jednému snímku z filmu. Objekt na snímkach sa môže javiť tak isto, ale snímky nie sú rovnaké, menia sa. Keď chceme pozmeniť immutabilný objekt, musíme skopírovať jeho obsah a následne až potom môžeme meniť stav. (Facebook Inc.)

Immutabilita sa môže na prvý pohľad javiť ako nevýhodná a pomalá. Nie je tomu tak, lebo existujú lenivé algoritmy, ktoré aktualizujú objekt, len keď je to potrebné. Navyše immutabilné nezanechávajú po sebe vedľajšie účinky, čo je pri viac vláknovom programovaní užitočné. Taktiež sa dajú porovnávať predchádzajúce stavy, čo je

znázornené na oficiálnej stránke Reactu ako tutoriál. Tvorcovia využili fakt, že každý ťah piškvoriek je jedna immutabilná mriežka. Tú ukladali do stavu komponentu a nakoniec vyrenderovali podľa vstupu užívateľa. (Facebook Inc.)

Nakoniec, React dokáže pomocou immutability rozhodnúť, či treba určitý komponent aktualizovať. Komponent je prvok, ktorý pozostáva z viacerých elementov. (Facebook Inc.)

2 CIELE PRÁCE

Cieľom projektu je naprogramovať webovú aplikáciu, ktorá bude schopná poskytnúť študentom spôsob komunikácie a spolupráce. Prvoradým je spraviť jadro servera tak univerzálne, aby nebolo len limitované na školskú sociálnu sieť.

2.1 Serverová časť

- 1. Vybrať vhodný backendový framework na vývoj jadra servera
- 2. Vybrať vhodnú databázu (engine)
- 3. Navrhnúť databázovú schému
- 4. Zhotoviť doménový model
- 5. Naplánovať kaskádovanie akcií v Hibernate
- 6. Implementovať validáciu pomocou Hibernate a JPA anotácií
- 7. Sprístupniť základne url lokality (kontroléry)
- 8. Nainštalovať a nakonfigurovať Spring Data REST
- 9. Vytvoriť POJO (objekt s gettermi a settermi) objekty, ktoré implementujú ResourceSupport pre REST API
- 10. Ďalej vytvoriť assemblery pre skonštruovanie HATEOAS formátu pre REST API a ich klientov
- 11. Dorobiť pár extra url lokalít, ktoré nie sú vbudované v Spring Data REST pre našu stránku (s javascriptom budeme sťahovať dáta)
- 12. Upraviť springovské stránkovanie, aby sa podobali na limity a offsety v SQL (*štandardné podporujú len strany a počet elementov na stranu*)
- 13. Zabezpečiť repozitáre a kontroléry pomocou Spring Security
- 14. Uviest' server do produkcie

2.2 Klientska časť

- 1. Inicializovať git repozitár
- 2. Vybrať si vhodný responzívny css framework + css preprocesor
- 3. Vybrať si package manager
- 4. Nakonfigurovať build manager
- 5. Zvoliť si frontend renderovaciu javascript knižnicu/framework
- 6. Nainštalovať Babel javascript transpiler, ktorý premení novší javascript na starší (prehliadačova kompatibilita)

- 7. Nastaviť javascript rest knižnicu
- 8. Naprogramovať renderovateľné komponenty
- 9. Skompilovať do produkčného vydania

3 METODIKA PRÁCE

3.1 Úvod do projektu

Počiatočný stav projektu obsahoval jednoduchú súborovú štruktúru, ktorá bola štandardne vygenerovaná. Prvá štruktúra obsahovala len Java súbory a css bolo hostené pomocou CDN poskytovateľa. Jednalo sa presnejšie o Boostrap s beta verziou 4. Spočiatku všetko bolo statické, čo sa na stránku s takýmto cieľom nehodilo, tak vznikla potreba projekt vylepšiť. Kapitoly sú zoradené podľa štádií ako následovali.

3.2 Výber databázy

Výber databázy bol pomerne náročný keďže ich je celkom veľa. Najväčší hráči pre tento projekt boli PostgreSQL, MySQL, MariaDB a trochu MongoDB. Keď štruktúra databázy bola známa, MongoDB stratil možnosť stať sa projektovou databázou. Ostali už len PostgreSQL, MySQL a MariaDB. PostgreSQL ponúka lepšiu výbavu príkazov, ale z tých projekt nebude ťažiť vďaka Springu s Hibernatom, a preto padlo rozhodnutie na MySQL a MariaDB. Spraviť rozhodnutie medzi týmito dvomi databázami nebolo jednoduché, ale nakoniec zvíťazila MariaDB a jej open source politika.

3.3 Doménový model

Doménový model je skupina tried, ktoré simulujú reálny svet. Spočiatku tieto triedy boli navrhované detailne podľa normálových noriem. To však spôsobovalo problémy s databázou, hlavne pri kaskádovaní, keď sa závislosti rôzne krížili. Došlo ku zjednodušeniu modelu a práca sa uľahčila, modely sa stali stabilnejšie.

3.3.1 Validácia dát

Skoro všetky dáta, ktoré neslúžia ako primárny kľúč, sú validované. Validuje sa minimálne dĺžka stringu, taktiež či nie je prázdny alebo či nie je null.

3.4 Kompilácia a kompilačné nástroje na strane frontendu

Mozgom, ktorý organizuje celý frontend je webpack. Webpack pomocou konfiguračných súborov napísaných v čistom javascripte dokáže manažovať projekt. Konfigurácia musí exportovať json objekt, kde je konfigurácia. V konfigurácií môžu byť definované rôzne parametre ako napríklad, ktoré súbory sa budú kompilovať, ako sa budú volať, generovanie máp, hlavne loadery a mnoho iných parametrov. Medzi loadery použité v projekte patria Babel *(premieňa novší javascript a JSX do staršieho)* a css

loadery. Webpack podporuje aj pluginy, ktoré projekt využíva. Zatiaľ sú použité len dva pluginy. CopyWebpackPlugin, ktorý prekopíruje obrázky a Bootstrap súbory do serverového priečinka a CommonsChunkPlugin, ktorý spoločné časti scriptov balí do jedného súboru.

Na kompilovanie scss sa používa sass kompilátor.

3.5 Spravovanie knižníc

O projektové závislosti sa starajú dvaja balíčkoví manažéri.

3.5.1 Maven

Maven funguje na strane Javy. Jeho konfigurácia sa nachádza v súbore pom.xml. Drží projekt pokope tým, že ak nejaký balík napísaný v konfigurácií chýba, tak ho stiahne. Maven ponúka taktiež operácie ako sú napríklad build, clean, install a ich kombinácie. Dokonca je možné vytvoriť si vlastné príkazy.

3.5.2 "npm" – node package manager

Plní takú istú úlohu ako Maven. Konfiguráciu si ukladá vo formáte json, väčšinou v súbore package.json. V npm existujú dve závislosti:

- 1. Developerské pre programátorov
- 2. Bežné pre programátora a pre vchod projektu

V npm taktiež môžeme vytvárať vlastné príkazy a potom ich spúšťať pomocou npm run príkaz.

3.6 Výber renderovacej knižnice

Rozhodnutie o výbere podnietilo cieľ vytvoriť nekonečné skrolovanie príspevkov, čo by s Thymeleafom nebolo možné, čo je knižnica na renderovanie na serveri. Tu prichádza javascript a jeho schopnosť dynamicky manipulovať dokument, teda stránku. V tejto dobe je na výber príliš veľa možností ako sú napríklad Backbone.js, Vue.js, Angular a React. React sa svojou komunitou a dokumentáciou ukázal ako správna voľba.

3.7 Implementácia dynamického renderovania

Migrácia zo serverového renderovania na klientske renderovanie nebola príliš náročná. React so svojou dokumentáciou a rozvinutou open source komunitou pokryl všetky technológie, ktoré stránka potrebovala. Pomocou JSX sa okresal kód na renderovanie zo serverovej časti, ktorý mal zložitejší syntax.

3.7.1 Dynamické načítavanie dát zo servera

Po migrácií bolo potrebné implementovať funkcionalitu, ktorá sa bude zaoberať sťahovaním príspevkov a komentárov, ich vytváraním, mazaním a aktualizovaním. Tieto operácie sú bežné v programovaní, že Spring podporuje CRUD repozitáre, ktoré podporujú základné operácie. Projekt však potreboval tieto operácie poskytnúť vo formáte jsonu, čo je formát, ktorý sa ľahko spracováva programátorsky, ale je aj čitateľný pre človeka. Preto projekt, implementuje Spring Data REST, ktorý sprístupni API a automaticky nám umožní pristupovať k našim modelom cez Ajax.

Dátový formát, ktorý pri prenose projekt používa, je hal+json. Viaže sa na HATEOAS, čo znamená Hypermedia as the Engine of Application State. Doplňuje klasický json o linky ku dátam API, pri kolekciách obsahuje metadata o strane (aktuálna strana, veľkosť strany, posledná/prvá strana) a nakoniec linky ku vnoreným objektom nadradeného objektu. Formát hal+json môže vyzerať ako je na **Obrázok 1**.

```
$ curl "http://localhost:8080/persons?page=1&size=5"
```

```
"_links" : {
  "self" : {
   "href" : "http://localhost:8080/persons{&sort,projection,page,size}",
   "templated" : true
   "href": "http://localhost:8080/persons?page=2&size=5{&sort,projection}", 1
   "templated" : true
 },
    "href": "http://localhost:8080/persons?page=0&size=5{&sort,projection}", 2
    "templated" : true
},
_embedded" : {
 ... data ...
"page" : {
 "size" : 5,
 "totalElements" : 50,
 "totalPages" : 10,
 "number" : 1 3
```

Obrázok 1 Ukážka HATEOAS (Brisbin, a iní, 2018)

- 1. Odkaz na ďalší prvok v kolekcii
- 2. Odkaz na predchádzajúci prvok v kolekcii
- 3. Údaj o aktuálnej strane (čísluje sa od nuly)

3.7.2 Problémy dynamického načítavania

Po čase, keď sa začali robiť prvé testy na stránke, sa zistilo pár nedostatkov.

3.7.2.1 Problém stránkovania

Problém stránkovania sa dá najlepšie vysvetliť na príklade. Máme dvoch používateľov, používateľ A a B. Používateľ A si v pohode doma prezerá príspevky, zatiaľ čo užívateľ B zmaže príspevok, ktorý si užívateľ A prezerá. Nastane situácia, ktorá je znázornená na **Obrázok 2**.

Obrázok 2 Popis stránkovania pri vymazaní elementu

Pred vymazaním všetko funguje správne. Akonáhle užívateľ B vymaže príspevok, čo je znázornené v druhej fáze, nastane posun elementov. Po vymazaní vyzerá stránkovanie ako je znázornené v tretej fáze, štvrtý element je súčasťou prvej strany. V štvrtej fáze dochádza k nahratiu ďalšej strany (príspevkov), kde sa ukáže problém. Kvôli posunu sa nenahrá štvrtý element, lebo už nie je súčasťou druhej strany, ale prvej, ktorá nie je aktualizovaná.

Riešením je stránkovací algoritmus na **Obrázok 3**, ktorý spraví prepočty.

```
** Vypocitaj parametre pre aktualizaciu strany
* @param {number} currentPage aktualna strana
*/
calculateRefetchPage(currentPage) {
    if (this.deletedItemsCount === 0) {
        throw new Error('Tato metoda by sa mala iba volat, ak doslo k zmazaniu elementov');
    }
    // Vypocitaj kolko elementov sa presunie na predchadzajucu stranu
    const presah = this.deletedItemsCount % this.pageSize;
    // Vypocitaj pocet vymazanych stran
    const removedPages = this.calculateDeletedPages();
    // Vypocitaj, kolko elementov bude aktualizacia ignorovat (elementy, ktore su uz stiahnute)
    const ignoreCount = this.pageSize - presah;
    // Sprav poslednu kalkulaciu cisla aktualizacnej stranky a vrat vysledok
    return new PageResult(currentPage - removedPages, this.pageSize, ignoreCount);
}
```

Obrázok 3 Algoritmus pre výpočet stránkovania

Jedná sa len o podpornú metódu, ktorá je z triedy Paging. Prijíma argument aktuálnej strany a využíva vnútornú premennú deletedItemsCount, ktorý sa zvyšuje po vymazaní elementu. Táto hodnota sa dá manipulovať pomocou dvoch metód, ktorý je používateľ knižnice povinný volať sám. Po aktualizácií by mal používateľ resetovať počítadlo vymazaných elementov.

Algoritmus pracuje nasledovne:

- 1. Vypočíta presah, čo spraví pomocou delenia so zvyškom
- 2. Vypočíta počet vymazaných strán pomocou vzťahu

```
vymazané strany = \frac{vymazané elementy}{veľkosť strany}
```

- 3. Zistí počet elementov, ktoré bude ignorovať (pôvodné elementy strany)
- 4. Vráti výsledok a odstráni strany, ktoré boli vymazané

Projekt používa túto funkciu, keď potrebuje načítať ďalšiu stranu. Počet vymazaných elementov počíta, keď dôjde správa od websocketu.

Websocket je technológia, ktorá umožňuje serveru posielať klientovi správy, bez potreby klienta poslať žiadosť. V aplikácií sa zatiaľ využíva len v skupinovej časti, kde sa zobrazujú príspevky. Server posiela len tri druhy správ o akciách ako sú:

- 1. Delete vymazanie objektu
- 2. Update aktualizovanie objektu
- 3. New vytvorenie nového objektu

3.7.2.2 Problém so skrolovaním

Skrolovanie sa zaznamenáva pomocou poslucháča naviazaného na objekt window v javascripte. Problém však nastáva, keď sa používateľ stránky dostane na spodnú časť a začne sa načítavanie ďalších príspevkov. Výkonovo to nie je náročná operácia, ale vo svete webových stránok platí, že malé veci sa nabaľujú. Poslucháč sa volá príliš často pri skrolovaní, a preto bolo potrebné vymyslieť optimálne riešenie.

Prvé riešenie bolo monitorovať výšku, v ktorej prebehla aktualizácia strany. Tolerancia bola okolo 300 pixelov. Avšak toto riešenie sa neujalo, lebo nepočítalo s používateľom, ktorý rýchlo skroluje.

Druhé, oveľa premyslenejšie riešenie sa podobá prvému s rozdielom, že malo vbudovaný časovač a používalo relatívne jednotky dĺžky. K načítavaniu nového obsahu došlo, keď sa užívateľ dostal na dolnú štvrtinu stránky. Nastavila sa nová hodnota časovača a v komponente sa zmenil stav na načítavanie.

Avšak ani druhá metóda nie je perfektná. Vo finálnej fáze vývoja sa použila iná technika a tá bude vysvetlená v kapitole 3.10.1.

3.7.3 CRUD metódy

Serverové API, ktoré sa nachádza na lokácii /api, nám umožňuje vytvárať, aktualizovať a vymazávať elementy z databázy. Ak chceme vykonať nejakú z vymenovaných akcií, musíme správne určiť http metódu a cestu k zdroju v API. Tých ciest je príliš mnoho, pomocou HAL browsera sa dajú preskúmať, ale vymenujeme si aspoň http metódy a ako ich použiť.

- 1. GET vyžiadame si dáta od API (napríklad /api/articles/1)
- 2. POST vytvoríme nový objekt, musíme priložiť aj telo s parametrami
- 3. PUT nahradíme určitý objekt, ktorý určíme v tele
- 4. PATCH aktualizujeme zvolený objekt
- 5. DELETE zmažeme objekt v API

Projekt využíva všetky akcie okrem PATCH.

3.7.3.1 Kolízie

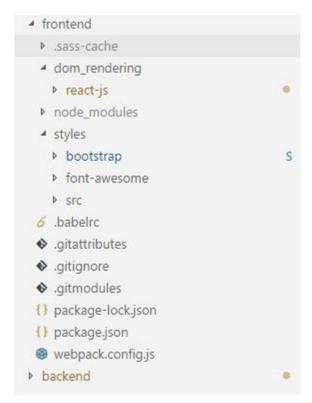
Pri manipulovaní s dátami môže dôjsť ku kolízií. Práca zatiaľ tieto kolízie nekontroluje, keďže iba autor príspevkov môže meniť dáta. Jediný problém môže nastať pri administrácií skupín. V nasledujúcej dobe sa nechystá update, ale problém by sa dal vyriešiť pomocou http hlavičky E-Tag, ktorá slúži podobne ako hash. Ak by niekedy došlo k aktualizácii v tejto oblasti, aktualizácia by bola zabalená aj s knižnicou.

3.8 Vzhľad stránky a veľká zmena v organizovaní súborov

Stránka bez vlastného css vyzerala ako klasická bootstrapovská stránka. Preto sa začala vyvíjať vlastná verzia bootstrapu pomocou git submodulu. Git je program, ktorý pomáha tímom spolupracovať na projekte a uchováva zmeny vo verziách programu. Kedykoľvek sa developer môže vrátiť ku commitu (verzii) a upraviť ju. Git nesúvisí s touto prácou, a preto nebude ďalej rozoberaný.

3.8.1 Modifikácia Bootstrapu

Aktuálna verzia projektového Bootstrapu je 4 a nelíši sa veľmi od jadra. Boli len pridané pravidlá pre tabuľky, zmenené premeny farieb, aby stránka

Obrázok 4 Súčasná projektová štruktúra

vyzerala krajšie a nakoniec boli upravené aj formuláre.

3.8.2 Reštrukturalizácia projektu

Po integrovaní Bootstrapu do projektu nastali veľké problémy pri kompilácií. Jednak, kompilácia Bootstrap je pomerne zložitá, ktorú je možné nájsť na ich oficiálnej stránke, a keď sa k tomu pridá kompilácia vlastného scss a javascriptu, nastane chaos. Výsledkom týchto komplikácií bolo rozdelenie celkového projektu na tri podprojekty. Serverová časť, teda Spring tvoril samostatnú časť. Javascript, presnejšie React, taktiež

tvorí samostatný celok. Nakoniec sú tu kaskádovité štýly, vlastné scss spolu s Bootstrapom. Súborová štruktúra je znázornená na **Obrázok 4**.

3.8.3 Štýl stránky

Bootstrap doplňuje css, ktoré mierne mení štandardné správaniu Bootstrapu. Jedná sa hlavne o responzívny dizajn, kde sa mení pozadie kvôli lepšej viditeľnosti. Ďalej definuje štýl pre niektoré React komponenty, ako sú napríklad modálne formuláre, potvrdzovacie okná a komponent SplitDiv, ktorý rozdeľuje prvky na pravú a ľavú stranu.

3.8.4 Navigácia

Pôvodne navigácia obsahovala vyhľadávacie pole, ale to bolo presunuté na spodok stránky. Logo je vektorový obrázok vo formáte svg.

3.9 Administrátorské rozhranie

Globálne administrátorské rozhranie zatiaľ nebude dostupné z dôvodu, že nemá zmysel vytvárať také rozhranie s takým modelom. Miesto toho sa odporúča použiť rozhranie pre skupiny, ktoré je dostupné na lokalite /group/{groupName}/admin.

3.9.1 Pravidlá

Každá skupina má vlastný systém, pričom globálny admin má prístup do každej skupiny bez toho, aby to administrátori skupiny vedeli. Majiteľ skupiny môže byť len jeden, ak by nastal problém, že majiteľ nebude naďalej aktívny, globálny admin má právo zvoliť nového majiteľa. Administrátori skupiny môžu prideľovať len práva čítania a zapisovania. Majiteľ môže určovať administrátorov.

3.9.2 Rozhranie

Administrátorské rozhranie podporuje vyhľadávanie používateľov podľa mena, priezviska a privilégií. Má to však jednu vadu, že globálne vyhľadávanie ešte nie je podporované.

Dáta sú stránkované podobne ako v kapitole 3.7.1 o dynamickom nahrávaní dát, avšak s tým rozdielom, že tentokrát sa dáta stránku až po zadaní jedného z parametrov. Tentokrát sa dáta neudržiavajú. To znamená, že pri každom nahrávaní inej stránky, pôvodné dáta sa zmažú z pamäte. Takto sa eliminoval problém stránkovania a nechal sa priestor pre potenciálnu implementáciu E-Tagov.

Parametre aktuálnej strany sa menia pomocou dvoch polí, ktoré nastavujú veľkosť strany a číslo strany.

3.10 Prehliadač skupín

Prehliadač skupín umožňuje užívateľovi prehliadať jeho členstvá skupinách a prijímať alebo odmietať pozvánky do skupín.

3.10.1 Dynamické načítavanie pomocou React Virtualized

Oproti ostatným riešeniam dynamického nahrávania spomenutým v kapitole 3.7.2.2, riešenie tejto knižnice je najefektívnejšie. Najhlavnejším rozdielom je, že knižnica React Virtualized renderuje iba dáta, ktoré sú potrebné a viditeľné na stránke. Taktiež ich aj načítavajú dopredu, aby sa čo najviac zmenšil efekt načítavania stránky (po vizuálnej stránke). Dáta pri prehliadači skupín na rozdiel od administrátorského rozhrania v pamäti zostávajú a nemažú sa. Jedinou nevýhodou oproti predchádzajúcim riešeniam je obmedzená možnosť konfigurovať štýly elementov v liste, čo je objekt knižnice React Virtualized.

3.10.1.1 Obmedzenia

Obmedzení nie je veľa, ale sú ovplyvnené tie najhlavnejšie. Medzi najhlavnejšie patria rozmery elementu *(šírka a výška)*. React virtualized ponúka dve možnosti ako sa vysporiadať s týmto problémom.

3.10.1.1.1 Pevne pridelená dĺžka

Pevne pridelená dĺžka je najľahšou, ale súčasne najmenej praktickou možnosťou. Táto možnosť by sa napríklad hodila pri liste, kde riadky sú rovnaké a presne definované. Táto možnosť v programe nebola využitá.

3.10.1.1.2 Dynamicky pridelená dĺžka

Pri tvorbe web stránok, skoro nikdy nepoznáme presné rozmery elementu. React Virtualized prichádza s riešením v podobe špeciálneho komponentu, ktorý sa volá CellMeasurer. Komponent vyrenderuje náš prvok, ktorý chceme zmerať mimo dohľadu užívateľa. Na tomto je postavený prehliadač skupín.

3.10.2 Meranie riadkov v liste

Ako bolo spomenuté v kapitole 3.10.1.1.2, prehliadač skupín využíva CellMeasurer. CellMeasurer ako samostatný merací komponent nestačí, keďže riadok

môže obsahovať viacej elementov, ktoré pravdepodobne nemajú rovnakú výšku. Preto skupinový prehliadač používa ešte jeden komponent, ktorý vyrovnáva výšky. Je umiestnený ako prostredník medzi riadkom a elementami v riadku. Označuje sa ako kontajner. Radšej sa presuňme ku schéme v **Príloha A**, ktorá to vysvetlí graficky lepšie.

Na rade je vysvetliť algoritmus, ktorý je na obrázku nižšie. Začneme zdola, teda v GroupCard.

```
// Zavola sa po vyrenderovani komponentu
componentDidMount() {
    // Posli vysku GroupListu
    this.props.updateParent(this.el.offsetHeight, this);
}

// Vola sa pri kazdej aktualizacii
componentDidUpdate() {
    // Ak nahodou nemame referenciu na element, nevykonaj ziadnu akciu
    if (!this.el) {
        return;
    }
    // Ak referencia existuje, element aktualizuje GroupList s aktualnou vyskou
    this.props.updateParent(this.el.offsetHeight, this);
}
```

Obrázok 5 Meranie výšky v GroupCarde

Začneme s prvou metódou, ktorá sa volá componentDidMount. Zavolá sa po úspešnom vyrenderovaní komponentu a jej úlohou je poslať výšku nadradenému komponentu, ktorý sa volá GroupList. Pod ňou sa nachádza metóda componentDidUpdate, ktorá zavolá po úspešnom aktualizovaní komponentu. Aktualizácia v Reacte sa vykoná iba, ak sa zmenia vlastnosti komponentu (*props*) alebo sa zmení stav (*state*). Špecificky v tejto metóde sa taktiež aktualizuje nadradený komponent, spolu s tým prebehne aj kontrola, či je to možné.

Komponent GroupCard poslal svoju výšku nadradenému komponentu, takže sa presunieme teraz k nadradenému komponentu. Kód pre jeho veľkosť sa nachádza v **Príloha B**.

Celý princíp kódu spočíva v tom, že komponent poslúcha na aktualizácie GroupCard komponentov, a keď zaznamená taký počet odlišných aktualizácií, koľko je

stĺpcov, potom prebehne kontrola. Kontrola rozhodne, či sa bude opäť prepočítavať výška riadka, teda kontajnera, alebo sa nič nevykoná.

Na poslednej vrstve sa nachádza najmenej sofistikovaná metóda, ktorá je znázornená na obrázku nižšie. Je to najhlavnejšia metóda, keďže udáva veci do pohybu. Jej jedinou úlohou je vyčistiť pamäť cache a znova prepočítať list.

```
/**
  * Prepocita list a vycisti cache pamat
  * @param {number} index index riadka
  */
this.recomputeHeight = (index) => {
    return () => {
        cache.clear(index);
        this.list.recomputeRowHeights(index);
    }
}
```

Obrázok 6 Metóda na prepočítavanie výšky v GroupBrowseri

3.11 REST

Štandardná konfigurácia REST rozhrania od Spring Data REST nestačila, tak bolo potrebné dorobiť pár url lokalít.

3.11.1 ResourceAssembler

Abstraktná trieda, ktorá sa podieľa na vytvorení json podľa HATEOAS. Projekt obsahuje modifikovanú abstraktnú triedu, ktorá zjednodušuje vytváranie odkazov k prostriedkom. Hlavným cieľom assemblera je premeniť ResourceSupport objekt do hal+json formátu.

3.11.2 Objekty typu ResourceSupport

Reprezentujú dáta v jsone a nejedná sa o nič iné ako objekt s atribútmi, gettermi a settermi. Takéto objekty sa označujú tiež ako aj POJO.

3.11.3 Kontroléry

Doplňujú Spring Data REST o ďalšie url lokality. Oproti normálnym kontrolérom sa nelíšia.

3.11.4 Vlastná implementácia Pageable

Pageable je Java interface, ktorý limituje počet prvkov, ktoré sa vyberú z databázy. Avšak jeho štandardná implementácia dobre nespolupracuje s knižnicou React Virtualized, vznikla potreba implementovať vlastnú verziu. Vlastná verzia nestránkuje, ale slúži ako náhrada limitu a offsetu v MySQL dialekte.

3.12 Bezpečnosť

Spring Security poskytuje možnosť zabezpečiť metódu pred neautorizovaným užívateľom. Medzi najviac zabezpečené objekty patria repozitáre, ktoré slúžia na prístup k databáze a niektoré kontroléry ako napríklad kontrolér Administrátorského rozhrania. Bezpečnosť sa aplikuje pomocou anotácií PreAtuhorize, PostAuthorize, PreFilter, PostFilter, kde najbežnejšou anotáciou je PreAuthorize, ktorý kontroluje prístup pred vyvolaním metódy. Anotácia prijíma jeden argument value, ktorý musí byť typu string a musí byť platným SPeL výrazom. SPeL výraz je interpretovaný skript a musí vracať true alebo false.

3.13 Nasadenie servera do produkcie

Na to aby sme uviedli server do produkcie, musíme zminimalizovať javascript. Túto akciu má na starosti webpack, ktorý vykoná všetky potrebné kroky k minimalizácii javascriptu. Následne treba skompilovať serverovú časť pomocou programu mvnw, ktorý sa nachádza v serverovom priečinku.

Po kompilácia sa vytvorí súbor s jar príponou, kde je server a ostatné klientske súbory. Na testovacie účely stačí iba jar súbor, ale pre serióznu prevádzku by sa mal server nainštalovať do kontajnera (*napríklad Docker*) alebo do virtuálneho stroja.

4 VÝSLEDKY A DISKUSIA

Jadro servera spĺňa všetky ciele, ktoré boli stanovené. Najhlavnejším cieľom bolo spraviť čo najviac všeobecné jadro, čo v praxi znamená, že server bude môcť byť použitý na akúkoľvek jednoduchú sociálnu sieť. Jedine, čo by sa dalo podotknúť, sú chýbajúce unit testy, ktoré sú užitočné tým, že garantujú správnosť fungovania servera a tým potenciálne skracujú čas pri debugovaní.

Frontend splnil základné požiadavky na prezentáciu projektu, ale má určite vysoký potenciál. Projekt bola primárne zameraná na REST API a jej univerzálne použitie. Json patrí medzi formáty, ktoré sa ľahko spracovávajú a spolu s API dokážu poskytovať dáta akejkoľvek aplikácií, nie len napísanej v javascripte. To je tá sila projektu, poskytnúť rozhranie širokej škále aplikácií, ktoré potom môžu byť naprogramované pre Android, iOS, Windows, Linux Desktop a MacOS.

Na používateľské rozhranie sa použil React z dôvodu, že to bola knižnica s bohatou dokumentáciou a umožňuje tvorbu dynamického rozhrania. Po dobe, keď sa projekt rozrastal, javascript kód sa stával menej prehľadným. Preto by sa v budúcnosti namiesto Babelu uprednostnil Typescript, ktorý pridáva dátové typy do javascriptu. Ďalším zistením je, že nie je ideálne vytvárať React komponenty, ktoré modifikujú svoje podradené komponenty rekurzívnym spôsobom. Sťažuje to knižnici rozhodovanie, kedy sa má komponent aktualizovať, čím sa znižuje aj výkon aplikácie.

Čo sa týka zistení na strane Springu, databáza by nemala byť príliš komplikovaná, lebo to spôsobuje dve veci: znižuje efektivitu dotazov a spôsobuje príliš náročnú konfiguráciu kaskádovania entít. Ďalším zistením je nepoužívať Stream API s repozitármi pri limitovaných dotazoch. Domnienka, že sa jedná o lenivú operáciu, nebola správna.

Pri definovaní novej REST API lokality treba uviesť celú cestu pre kontrolér, aby sa renderovali odkazy na metódu kontroléra správne. Spring Data REST nedokáže stránkovať atribúty objektu, preto bolo nutné vytvoriť nové kontroléry.

Na záver prikladám pár ukážok stránky a jej vývoja v prílohách **Príloha C**, **Príloha D**, **Príloha F** a **Príloha E**.

5 ZÁVER

Výstupom projektu je študentská sociálna sieť, ktorá by sa v budúcnosti dala obohatiť o funkcie. Ukážkové funkcie by mohli byť napríklad školská jedáleň, rozvrh hodín a suplovanie. Na rozdiel od ostatných sociálnych sieti, táto sa orientuje na študentov a školu.

Práca by sa dala využiť s úpravami aj ako blog (*príspevky podporujú markdown*), menšia sociálna sieť, pri menšej zmene vzhľadu by to mohlo byť aj fórum. Ďalej sa dá pristupovať aj k dátam členom skupiny, takže sa dá vytvoriť aj appka na určenie týždenníkov. API je otvorené pre všetkých členov. Jediným limitom sú len dáta v API.

6 ZHRNUTIE

Výstupom práce je sociálna sieť, ktorá je zameraná primárne na študentov a školy. Dôvodom vzniku projektu je absencia funkcií na sociálnych sieťach iného druhu. Medzi tieto funkcie napríklad patrí objednávanie stravy, rozvrh hodín a suplovanie.

Server je poháňaný Spring frameworkom, ktorý ma na starosti API, bezpečnosť a smerovanie. Serverové API bolo tak navrhnuté, aby sa dalo použiť aj na iné stránky, kde ľudia spolu konverzujú. Medzi takéto stránky môžu patriť blogy, fóra sociálne siete, atď.

Na strane klienta je za užívateľské rozhranie zodpovedný framework React, ktorý efektívne renderuje dokument a sťahuje dáta z API.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

Brisbin, Jon, Gierke, Oliver a Turnquist, Greg. 2018. Spring Data REST - Reference Documentation. *spring.io*. [Online] 19. Február 2018. [Dátum: 27. Február 2018.] https://docs.spring.io/spring-data/rest/docs/current/reference/html/.

Facebook Inc. React - A JavaScript library for building user interfaces. *React*. [Online] [Dátum: 26. Február 2018.] https://reactjs.org/.

—. Tutorial: Intro To React - React. [Online] [Dátum: 26. Február 2018.] https://reactjs.org/tutorial/tutorial.html.

Johnson, Rod a Hoeller, Juergen. Annotation Type Repository. *spring.io*. [Online] [Dátum: 26. Február 2018.] https://docs.spring.io/spring/docs/current/javadoc-api/org/springframework/stereotype/Repository.html.

Oracle. Lesson: Annotations (The Java™ Tutorials > Learning the Java Language). *Oracle.* [Online] 1.8. [Dátum: 25. Frabruár 2018.] https://docs.oracle.com/javase/tutorial/java/annotations/index.html.

Pivotal Software, Inc. 2018. Core Technologies. *spring.io*. [Online] 19. Február 2018. [Dátum: 26. Február 2018.] https://docs.spring.io/spring-framework/docs/current/spring-framework-reference/core.html#beans-stereotype-annotations.

—. **2018.** Web on Servlet Stack. *spring.io*. [Online] 19. Február 2018. [Dátum: 26. Február 2018.] https://docs.spring.io/spring/docs/current/spring-framework-reference/web.html#mvc-controller.

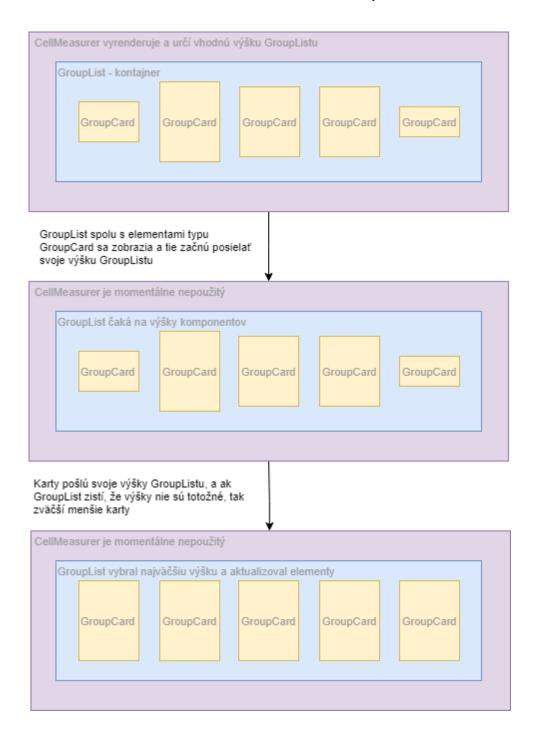
Sun Microsystems Inc. 1997. JavaBeans(TM) Specification 1.01 Final Release. *Oracle*. [Online] 1.01, 8. August 1997. [Dátum: 25. Frabruár 2018.] http://download.oracle.com/otndocs/jcp/7224-javabeans-1.01-fr-spec-oth-JSpec/.

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha A Schéma dynamického merania	32
Príloha B Zdrojový kód GroupListu, pre výpočet výšok	33
Príloha C Stránka ešte renderovaná pomocou Thymeleafu (17.12.2017)	33
Príloha D Renderovanie pomocou Reactu (28.1.2018)	33
Príloha E Prehliadač skupín (1.3.2018)	33
Príloha F Rozhranie skupiny (1.3.2018)	33

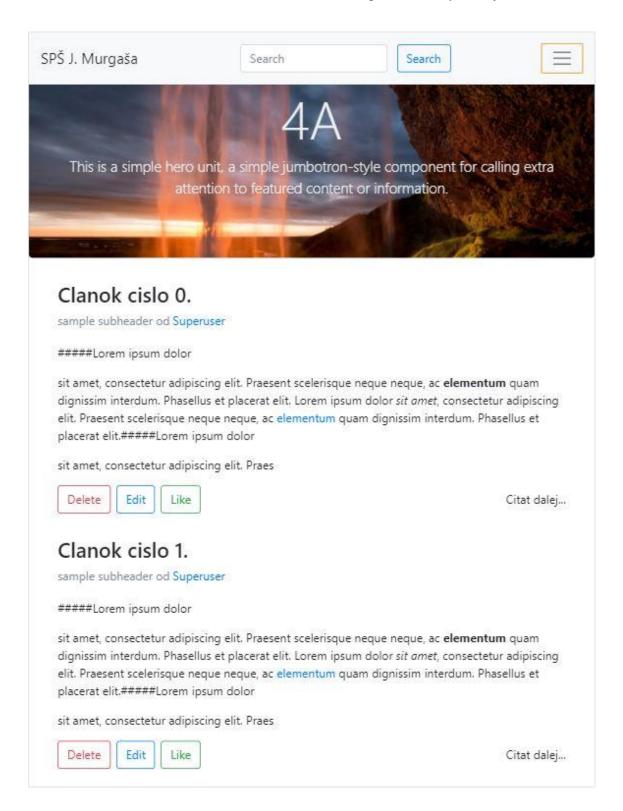
Prílohy

Príloha A Schéma dynamického merania

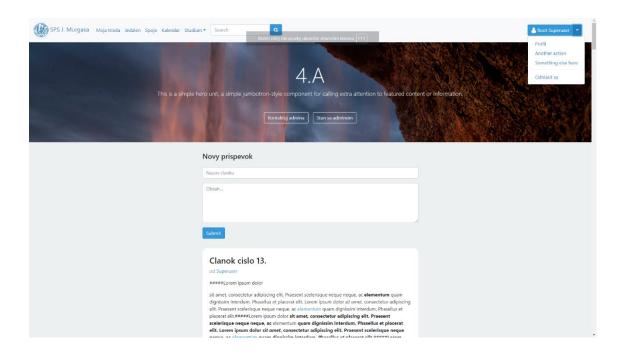

Príloha B Zdrojový kód GroupListu, pre výpočet výšok

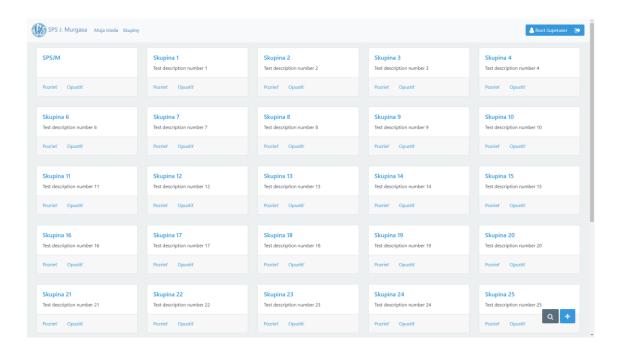
```
* Vrati handler pre aktualizovanie vysok
* @param {number} index index stlpca v riadku
updateHeight(index) {
   // Vytvori anonymnu metodu
   return (height) => {
       // Vyberieme si urcite hodnoty z vlastnosti komponentu
       const { recomputeHeight, memberships } = this.props;
       // Porovna a vyberie vacsiu vysku
       this.maxHeight = Math.max(this.maxHeight, height);
       // Zaznamena vysku
       this.updates[index] = height;
       // Pomocne premenne
       const updateCount = Object.keys(this.updates).length;
       const heights = Object.values(this.updates);
       // Podmienka, ktora sa splni:
       // ak doslo k poctu aktualizacii kolko je stlpcov
        // ak nejaka vyska komponentu sa nezhoduje s najvacsou
       if (updateCount === memberships.size && heights.some(height => height !== this.maxHeight)) {
           // Nastavi styl, presnejsie vysku pre komponenety
           this.style = { height: this.maxHeight };
           // Spusti porepocitavanie vysky v rodicovi
           this.props.recomputeHeight();
           // Vycisti zaznam aktualizacii
           this.updates = {};
```


Príloha D Renderovanie pomocou Reactu (28.1.2018)

Príloha E Prehliadač skupín (1.3.2018)

Príloha F Rozhranie skupiny (1.3.2018)

